

Dosarul nr. 2rac-272/2022
2-19180669-01-2rac-21112022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (C. Vlah)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (M. Guzun, V. Sîrbu, V. Buhnaci)

Î N C H E I E R E

08 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Dalomites” împotriva Societății pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău” cu privire la anularea facturilor fiscale,

împotriva deciziei din 29 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 08 noiembrie 2019, SRL „Dalomites” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SA „Apă-Canal Chișinău”, solicitând anularea facturilor fiscale și anexele acestora seria AAH nr: 3258082 din 30.08.2019, nr.5787181 din 27.09.2019, nr. 7419242 din 24.10.2019, anularea refuzul pârâtului nr.1200/17614 din 18.10.2019 și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că pe parcursul anilor 2018-2019, SA „Apă-Canal Chișinău” a ridicat repetat probe de ape uzate, oferind reclamantului rezultate contradictorii și diferite, iar ultima prelevare de probe a avut loc la 21.08.2019, fiind colectate două probe de pe adresa: xxxxx, unde reclamantul deține în proprietate un hotel.

Ulterior, a recepționat scrisoarea nr.1200/13075 din 11.09.2019, prin care s-a stabilit arbitrar existența unei presupuse depășiri a normativelor concentrațiilor maxime admisibile (CMA), fapt pentru care începând cu luna august 2019 i se aplică plăți suplimentare, până la prelevarea următoarelor probe.

Însă între timp, proba de apă uzată eliberată reclamantului nu a fost acceptată de nici un laborator din motivul că acestea nu sunt acreditate, unicul laborator acreditat fiind cel de la SA „Apă Canal Chișinău”.

Indică reclamantul că, nefiind de acord cu aceste rezultate și cu factura fiscală nr.AAH3258082 din 14.09.2019, în baza căreia s-au stabilit plăți suplimentare în sumă totală de 7854,74 de lei, s-a adresat cu cerere prealabilă către SA „Apă-Canal Chișinău”, prin care a solicitat anularea/revocarea rezultatelor probelor de ape uzate

deversate în sistemul public de canalizare, prelevate la 21.08.2019 și anularea facturii fiscale nr.AAH3258082 din 14.09.2019.

Pe parcursul examinării cauzei reclamantul SRL „Dalomites” a depus cerere de concretizare și completare a cerințelor acțiunii solicitând anularea facturilor fiscale cu anexe: seria AAH nr.3258082 din 30.08.2019; seria AAH nr.5787181 din 27.09.2019; seria AAH nr.7419242 din 24.10.2019; seria AAI nr.6421012 din 21.02.2020; seria AAI nr.9043136 din 26.03.2020; seria AAJ nr.0648919 din 22.04.2020.

Atât în acțiunea inițială cât și în cererea de concretizare, reclamantul a indicat că în facturile fiscale contestate pârâtul eronat face trimitere la contractul privind recepționarea și preepurarea apelor uzate cu concentrații majore de poluanți nr.202335/33, or nu a fost semnat un astfel de contract, respectiv eronat se indică asupra unui contract inexistent între părțile în litigiu.

Susține că, prin facturile fiscale contestate s-a încălcat Legea nr.303 din 13.12.2013, care reglementează relația operator-consumator în exclusivitate în bază de contract.

Consideră că, facturile fiscale contestate urmau să fie înaintate spre achitare către reclamant numai după semnarea unui contract privind recepționarea și preepurarea apelor uzate cu concentrații majorate de poluanți, unde și urma să se opereze în mod bilateral plata pentru preepurarea apelor uzate.

Notează că, la 15.06.2018, a primit refuz din partea pârâtului la solicitarea de a încheia un contract privind recepționarea și epurarea apelor uzate cu concentrațiile majorate de poluanți.

Totodată indică că, contractul încheiat anterior între reclamant și pârât, la pct.4.1. prevede expres modalitatea de calcul pentru recepționarea și epurarea apelor uzate deversate de la client cu concentrații majorate ale poluanților, cu coeficientul 0,5 la tarif, respectiv pârâtul este obligat să recepționeze și epureze apele uzate deversate de reclamant prin intermediul evacuatoarelor la coeficientul strict stabilit de 0,5 la tarif.

Susține reclamantul că, pârâtul emite facturi privind achitarea tarifelor diferențiate pentru depășirea concentrațiilor maxime admise în apele uzate, neavând nici un suport juridic. Or, nu a fost semnat nici un contract de preepurare a apelor uzate, care ar stabili în mod bilateral plata pentru preepurarea apelor uzate. Mai mult, prin scrisoarea nr.1200/13148 din 12.09.2017, pârâtul a comunicat că nu au fost încheiate cu agenții economici acorduri bilaterale privind condițiile de deversare a apelor uzate în sistemul public de canalizare, deoarece nu este aprobată metodologia de calcul a plăților pentru depășirea concentrațiilor maxim admisibile în apele uzate.

Solicită reclamantul anularea facturilor fiscale cu anexe: seria AAH nr.3258082 din 30.08.2019; seria AAH nr.5787181 din 27.09.2019; seria AAH nr.7419242 din 24.10.2019; seria AAI nr.6421012 din 21.02.2020; seria AAI nr.9043136 din 26.03.2020; seria AAJ nr.0648919 din 22.04.2020.

Prin hotărârea din 08 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea a fost admisă și s-au anulat următoarele șase facturi fiscale (cu anexe) emise de SA „Apă-Canal Chișinău” pe numele SRL „Dalomites”:

- factura fiscală Seria AAH nr.3258082 din 30 august 2019, cu suma de 7854,74 de lei;

- factura fiscală Seria AAH nr.5787181 din 27 septembrie 2019, cu suma de 8846,64 de lei;

- factura fiscală Seria AAH nr.7419242 din 24 octombrie 2019, cu suma de 8122,82 de lei;
- factura fiscală Seria AAI nr.6421012 din 21 februarie 2020, cu suma de 281,88 de lei;
- factura fiscală Seria AAI nr.9043136 din 26 martie 2020, cu suma de 304,02 de lei;
- factura fiscală Seria AAJ nr.0648919 din 22 aprilie 2020, cu suma de 230,04 de lei.

A fost încasat de la SA „Apă-Canal Chișinău” în beneficiul SRL „Dalomites”, cheltuielile de judecată privind taxa de stat în mărime de 769,20 de lei.

Prin decizia din 29 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de SA „Apă-Canal Chișinău”, cu menținerea hotărârii din 08 octombrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că SA „Apă-Canal Chișinău” a omis în a prezenta probe pertinente și concludente cu privire la modalitatea de calculare/determinare a tarifului diferențiat aplicat în cazul depășirii concentrației maxime admisibile în apele uzate și evacuate în sistemele publice de canalizare, cât și a prezentării unui act juridic încheiat între părți privind recepționarea și epurarea apelor uzate cu concentrații majorate de poluanți.

Colegiul a menționat că în lipsa unei formule legale de calcul a tarifului diferențiat pentru deversarea apelor uzate cu concentrație maxim admisibilă, SA „Apă – Canal Chișinău” nu era în drept în mod unilateral să stabilească și să impună spre achitare agentului economic SRL „Dalomites” plăți suplimentare, în situația în care, în perioada vizată, modalitatea de calcul a tarifului diferențiat nu era reglementată de nici o normă de drept.

La 08 noiembrie 2022, SA „Apă Canal Chișinău” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei decizii noi privind respingerea integrală a acțiunii (f.d. 16-24, vol. II).

În motivarea recursului a manifestat dezacordul cu decizia instanței de apel reiterând argumentele indicate în cererea de apel.

Suplimentar a invocat că, instanțele ierarhic inferioare au examinat superficial cauza, nu au elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei și au prezentat poziții contradictorii în motivarea actelor judecătorești, favorizând intimatul, pronunțând în consecință acte judecătorești ilegale și neîntemeiate, bazate pe concluzii eronate, care urmează a fi casate integral pe motivul încălcării esențiale și aplicării eronate a normelor de drept material.

A comunicat că, instanțele de judecată nu au constatat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea justă a cauzei și anume faptul că factura fiscală seria AAH nr, 3258082 din 30.08.2019 în sumă de 7854, 74 de lei, a fost contestată către operator prin cerere prealabilă a SRL „Dalomites” și care a fost achitată integral de către consumator, fapt confirmat prin ordinul de plată nr. 1042 din 10.09.2019, anexat la materialele dosarului. Or, instanțele urmau să constate executarea parțială a obligațiilor contractuale în vederea sumelor facturate lunar. Alte facturi decât cea indicată supra, nu au fost contestate cu cerere prealabilă către Operator, însă în mod arbitrar au fost anulate de către instanța de fond și apel.

Adițional, a menționat că în pofida faptului, că facturile fiscale au fost anulate, pe pretinsul motiv privind „lipsa metodologiei” de calcul a plăților suplimentare,

care a intrat în vigoare la 01.01.2022, or SA „Apă-Canal Chișinău” a aplicat plățile suplimentare în conformitate cu prevederile art. 22 alin. (18) din Legea 303/2013, și numai după examinarea prezentei cauze în ordine de apel, SRL „Dalomites” și-a exprimat acordul în vederea achitării tuturor facturilor fiscale emise până la data de 01.01.2022, semnând în acest sens o tranzacție de împăcare la data de 26.10.2022. Diversele poziții a intimatului SRL „Dalomites” pune la îndoială pretențiile formulate în prezenta cauză civilă or, SRL „Dalomites” a întreprins acțiuni concrete din care rezultă că intimata recunoaște calculul plăților suplimentare, odată ce a și semnat această tranzacție, care se anexează în scopul stabilirii de către Curtea Supremă de Justiție a recunoașterii facturilor fiscale de SRL „Dalomites” emise de SA „Apă-Canal Chișinău” și calculul plăților suplimentare în cazul depășirii normelor CMA în apele uzate evacuate în colectorul urban de canalizare, efectuat în corespundere cu prevederile Legii nr.303/2013, până la intrarea în vigoare a noii Metodologii (Anexa nr. 7 la Hotărârea de Guvern nr. 950/2013).

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a emis dispozitivul deciziei la 29 iunie 2022.

La 12 septembrie 2022, prin intermediul poștei electronice a fost expediată în adresa participanților la proces decizia motivată (f.d. 14, vol. II).

Astfel, Colegiul constată că, recursul depus de Societatea pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău” la 08 noiembrie 2022, se consideră depus în termenul stabilit de lege.

La 23 noiembrie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului copia cererii de recurs, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d. 34, vol. II).

La 02 decembrie 2022, SRL „Dalomites” a depus referință pe marginea recursului, solicitând respingerea recursului declarat de către SA „Apă Canal Chișinău” (f.d. 37-37 verso, vol. II).

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei contestate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, sunt inadmisibile.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău”.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecători

Mariana Pitic

Victor Burduh